

INTERNATIONALISERING MET DE Ad... MAAR DAN EENS ANDERS?

De Associate degree is in het Nederlandse onderwijs op een stevige manier verankerd. Er is ook een besluit op komst voor het onderbrengen van Short Cycle Higher Education (onze Ad dus) als een formele en alom geaccepteerde graad binnen de European Higher Education Area. Daarmee kan deze graad op level 5 van het European Qualifications Framework met een algemene naam: Associate, worden geschaard in het rijtje met Bachelor, Master en Doctorate¹.

Vanaf 2015 kan daarmee een alom gekoesterde wens in vervulling gaan nl. het in gang zetten van internationalisering rond de Ad, zoals daarbij al van oudsher veel aandacht wordt geschonken aan de mogelijkheden voor de Bachelor en Master. Nu we een derde graad in huis hebben, moet daar ook naar worden gekeken. Maar dan willen we meteen een voorstel doen om het anders te gaan aanpakken, om het algemeen denken over studeren over de grenzen heen een nieuwe draai te geven.

Internationaal bezig zijn: na een studie...

Kern van het voorstel is af te zien van buitenlandse mobiliteit tijdens de studie zelf. Uiteraard kan er stevig aan 'internationalisation at home' worden gedaan, om binnen het programma op allerlei wijze aandacht te besteden aan internationale ontwikkelingen. Samenwerken met buitenlandse studenten kan via allerlei geavanceerde media, dus 'vreemde' contacten zijn altijd mogelijk. Maar goed beschouwd gaat er wel erg veel energie zitten in het opzetten van een structuur en het in stand houden van een goed geoliede organisatie om al het gereis te regelen.

In de praktijk komen allerlei 'kritische succesfactoren' naar boven, allemaal zaken die relatief gezien veel aandacht vragen: contacten met buitenlandse instellingen (die niet altijd stabiel zijn), borging van de kwaliteit (met verschillende systemen), garanderen van studiepunten (vertrouwen, op afstand, examencommissies), persoonsgebonden netwerken (wegvallend als mensen vertrekken), aanpassen van programma's (accreditatie, persoonlijke oplossingen), niveaubepaling (verschillende systemen) en zo zijn er nog wel wat aspecten te noemen.

Op pad met een diploma op zak

De crux is dat de internationale component deel uitmaakt van de studie en derhalve meetelt voor het slagen voor het examen. Waarom het niet omdraaien, en het internationaal bezig zijn een plek geven *na* het examen – dus zoals gezegd afzien van mobiliteit als deel van de studie. Met de Ad op zak is het mogelijk om het 'een tijdje studeren in het buitenland' een steviger basis te geven dan nu het geval is. Het zit zo: Laat iemand gewoon eerst de Ad-studie doen en als hij of zij in twee jaren het diploma behaalt, is het mogelijk na een bepaalde selectieprocedure om daarna onder dezelfde formele voorwaarden als nu – ook financieel – internationaal op pad te gaan². Het voordeel is dat er geen gedoe is met het inpassen van dat deel in de reguliere studie. Ook de ontvangende instelling weet wie er komt studeren nl. iemand met een afgeronde opleiding. Daarbij kan de inhoud van de buitenlandse modules aansluiten bij de sterke punten van de Ad'er. Ook een buitenlands project kan voortbouwen op een uitgekozen afstudeeropdracht – heel gericht dus.

Je kunt zeggen dat internationaal studeren een beloning of premie is voor een effectieve inzet voor de studie. Het is goedkoper dan een jaar langer over de Ad doen. Bovendien kan de buitenlandse ervaring worden gebruikt voor het resterend programma – als de betrokkene doorstudeert. Het moet zeker mogelijk zijn om competenties daarvan om te zetten in studiepunten voor de stage, een minor of een ander onderdeel. Leuk toch weer een simpel neveneffect van de Ad...

¹ Excuses voor deze stortvloed aan Engelse begrippen, maar we zullen er toch aan moeten wennen...

² De voorwaarden zijn natuurlijk een prachtig onderwerp voor een studiedag...